

Lisätiedot:

ympäristöasiantuntija Helena Suomela, puh 040 169 9605

ympäristöpäällikkö Anna-lena Granlund-Blomfelt, puh. 050-323 6269

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten pienvesiselvityksessä kartoitettiin kaupungin alueella esiintyvät pienvedet – purot, norot, lähteet, tihkupinnat, lammet sekä rakennetussa ympäristössä kulkevat uomat – sekä niiden luonnontila, hydrologia, ekologinen arvo ja merkitys hulevesien hallinnassa, maisemassa ja virkistyksessä. Selvitys tehtiin maastokäynnein heinäkuussa 2025, ja raportti valmistui joulukuussa 2025. Selvityksen toteutti Sweco Oy (**oheismateriaali** jaetaan valiokunnalle).

Maastotyöt tehtiin poikkeuksellisen kuivan ja lämpimän ajanjakson aikana, mutta tästä huolimatta useat pohjavesivaikutteiset kohteet olivat selvästi havaittavissa. Selvityksessä tarkasteltiin 22 kohdetta neljällä valuma-alueella, ja tavoitteena oli paitsi tunnistaa mahdolliset vesilain suojaamat pienvesiluontotyypit myös arvioida kaikkien kohteiden hulevesi- ja tulvariskialttiutta, luonto- ja maisema-arvoja, kunnostuspotentiaalia ja maankäytön kehityspaineita.

Seitsemän kohdetta todettiin vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisiksi luonnontilaisen kaltaisiksi pienvesiksi, joita koskee heikentämiskielto. Näihin kuuluivat muun muassa Venevalkamantien noro, Lippajärven lähde ja sitä seuraava noro sekä useat Kasavuoren metsän tihkupinnat ja lähteikköalueet. Nämä kohteet osoittautuivat pienilmastoltaan viileiksi ja kosteiksi, lajistoltaan lähde- ja noroympäristöille tyypillisiksi sekä rakenteeltaan hyvin säilyneiksi tai vain lievästi heikentyneiksi. Niiden ekologinen arvo on korkea ja ne muodostavat arvokkaita kokonaisuuksia muun muassa luonnonsuojelualueiden vieressä. Useilla kohteilla esiintyi vieraslajeja, kuten japanintatarta, jättipalsamia ja valkokarhunköynnöstä, joiden poistaminen olisi tärkeää luonnontilan turvaamiseksi.

Muut tarkastetut kohteet vaihtelivat luonnontilaltaan voimakkaasti muokatuista ja selvästi rakennetun ympäristön muovaamista uomista luonnonsuojelullisesti merkittäviin kosteikkoihin, suopainanteisiin ja kulttuurihistoriallisiin puistoympäristöihin. Esimerkiksi Bensowinlampi ja Skvatterbäcken osoittautuivat tärkeiksi sekä hulevesien viivytyksen että maisema- ja virkistysarvojen kannalta. Skvatterbäckenin valuma-alue on laaja ja siihen kohdistuu merkittävä rakentamisen paine, mikä lisää tarvetta työmaavesien hallintaan ja puron varjostuksen vahvistamiseen. Useilla muilla kohteilla havaittiin paikallista merkitystä esimerkiksi hulevesien tasaamisessa, mutta ei varsinaista pienvesiluontotyyppiä.

Selvityksen keskeiset suositukset painottavat luonnontilaisten ja luonnontilaisten kaltaisten kohteiden suojaamista kaikilta maankäytön muutoksilta ja rakentamiselta sekä suojelun vahvistamista esimerkiksi suojavyöhykkeitä laajentamalla ja tietyissä kohteissa myös luonnonsuojelualueita kasvattamalla. Pienvesien lähiympäristöön suositellaan keskimäärin noin 30 metrin suojavyöhykkeitä, jotta varjostus, kosteustasapaino ja pienilmasto säilyvät. Laajemmassa kaupunkirakenteessa suositellaan vieraslajien poistamista, roskien siivousta, uomien rakenteellisen monimuotoisuuden parantamista esimerkiksi

puuaineksella, varjostavan kasvillisuuden lisäämistä sekä hulevesien hallinnan tehostamista koko valuma-alueella. Suursuon kaltaisille kohteille ehdotetaan jatkoselvityksiä hydrologiasta ja ennallistamisen mahdollisuuksista. Lisäksi maanalaisista putkista purkautuvien uomien osalta suositellaan selvittämään putkien vaikutus ekologiaan ja uomien virtaamien vaihteluihin.

Kokonaisuutena selvitys tarjoaa Kauniaisten kaupunkisuunnittelulle, ympäristötyölle ja hulevesien hallinnalle kattavan tilannekuvan kaupungin pienvesistä ja niiden arvosta. Se kokoaa suositukset, joiden avulla pienvesiä voidaan suojella, kehittää ja huomioida osana maankäyttöä ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä sekä varautua ilmastonmuutokseen esimerkiksi tulvariskien hallinnan kautta. Selvityksen toteutti ympäristötoimen ohjauksella Sweco Oy.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta kirjaa Kauniaisten pienvesiselvityksen 2025 tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Kauniaisten pienvesiselvitys 2025 (ei julkaista)

Jakelu: